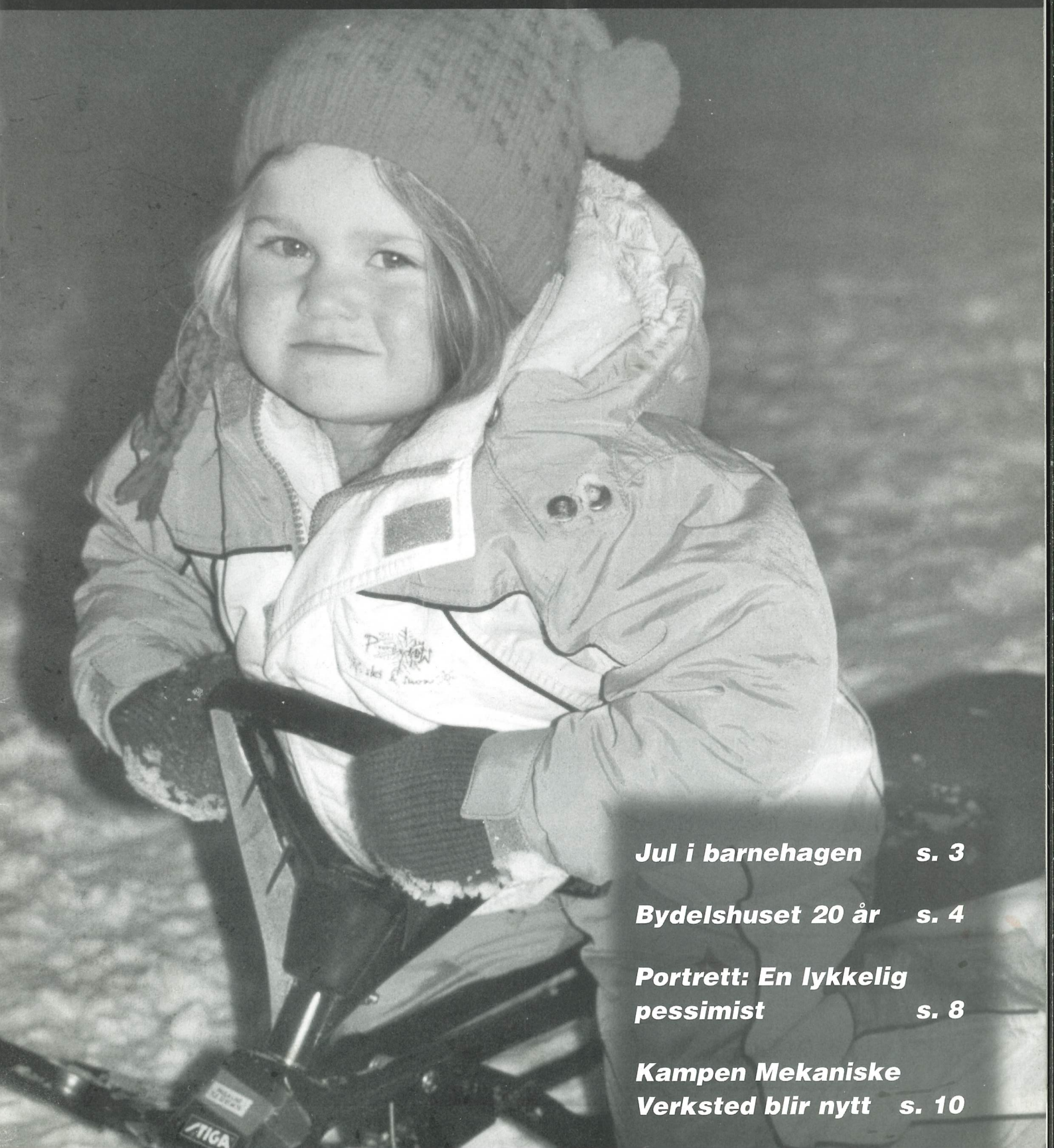

KAMPEN

posten

Lokalavis for Kampen

24. årgang • Julen 2002

Jul i barnehagen s. 3

Bydelshuset 20 år s. 4

Portrett: En lykkelig pessimist s. 8

Kampen Mekaniske Verksted blir nytt s. 10

Bruk Kampen Bydelshus!

Kampen Bydelshus er 20 år. Det er ingen selvsagt begivenhet; det har vært mange og tunge basketak for å få det til å gå rundt. Og det er ikke dugnadsviljen eller ideene det har skortet på, men økonomien. All ære til ildsjeler som har fått Bydelshuset over kneika, igjen og igjen.

Bydelshuset ble til for 20 år siden på basis av dugnadsiver og samhold. Etter noen år ble kafedrift en del av virksomheten; et samlingssted som selvsagt er viktig i et lite lokalsamfunn som vårt.

Kaféen har hatt flere drivere og navn gjennom tidene. Kafédriften har svingt, og det har ikke alltid vært like lett for styret i Bydelshuset å klare å opptre som profesjonelle utleiere. Derfor er det ekstra gledelig å konstatere at nå i jubileumsåret går så vel samarbeidet med, som driften av, Kampen Bistro meget bra.

Utleiedelen av bydelshuset er den andre tanken bak tilblivelsen; det er viktig å ha et sentralt hus for sosial virksomhet i et lokalsamfunn. Utleielokaler til møter, fester, grupper, årsmøter, barneselskap... mulighetene er mange.

Selvsagt er Bydelshuset avhengig av forutsigbar og stabil økonomi og drift for å kunne fortsette å være et viktig og positivt element her på Kampen. Den beste måten å være med på å sikre dette på, er at du og jeg velger å legge våre små og store arrangementer der. Til Kampens eget Bydelshus.

NYTTIGE NAVN OG NUMMER

KAMPENPOSTEN

Bøgata 21, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 45 02

I REDAKSJONEN

Mette Larsen
Robert Lorange
Leif Gjerland
Camilla S. Skriung
Gro Aschim

Kampenposten takker alle bidragsytere og alle annonsører

KAMPEN BYDELSHUS

Bøgata 21, 0655 Oslo
Tlf: 22 68 45 02

STYRET

Gunnar Juliussen
Ann-Inger Øyan
Øyvind Risberg
Mona Kalheim
Ellen Lühr
Elisabeth Sørlic
Mona Gabrielsen
Bjørn Rønning
Janne Bryn
Biviana Piene

KAMPEN VELS STYRE

Einar Petter Berntsen (leder)
Kari Mette Holvik
Karin Jarnfeldt
Line Arneberg
Solfrid Dimmen Hansen
Anne Ditlefsen
Anne-May Nilsen

KAMPEN HISTORIELAG

Lone Klem
Sissa Lindquist
Kari Korbøl
Sverre Syvertsen
Jan Erik Nielsen
Siri Bryn
Gro Aschim

KØBB

Skedsmogt.23, 0655 Oslo
Lars (bonden)
Tlf: 22 19 70 71

KAMPEN KIRKE

Normannsgt 55, 0655 Oslo
Kirsti Aasen (sogneprest)
10.00 - 12.00 i hverdagene
Tlf: 22 19 88 89

Forsidefoto:
Gro Aschim

Det gjelder bilen din!

Vi gir bilen din rustbeskyttelse med TECTYL - i et av Nordens mest moderne anlegg for rustbeskyttelse.

Tectyl

MOT RUST

10 års
garanti på
behandling
av ny bil

3 års
garanti på
behandling
av brukt bil

Autorisert
Tectyl
Verksted

22 67 64 53
22 67 63 12

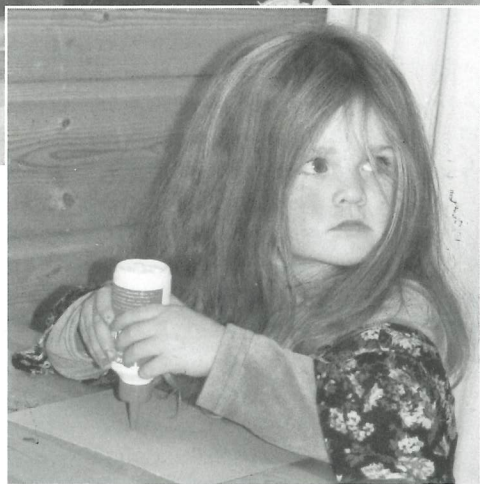
Kampen Antirustsenter

ODD STEEN, SKEDSMOGATA 24, 0655 OSLO, v/ENSJØ T-BANE

Redaksjonen ønsker aller lesere og annonsører
en riktig god jul!

Jul i Kampen Barnehage

Her skal det bli julepynt! Frederikke, Daniel og Benjamin er i full gang med juleforberedelsene.

Paula limer julepynten.

Tekst og foto: Gro Aschim

Barna i Kampen barnehage har allerede startet juleforberedelsene. I løpet av desember blir det Luciafeiring, nissefest, juleverksted, julebesøk på barnebondegården med mye mer. Dessuten skal det bakes julekaker, lages julegaver og produseres julepynt.

Da Kampenposten var innom barnehagen i slutten av november, var barna allerede godt i gang med julepynten. Det ble klippet og limt til den store gullmedalje, så julepynten er nok sikret i mange

hjem på Kampen. Ekstra stas var det at snøen hadde kommet alt. – Vi ønsker oss masse snø til jul, forteller ungene, før de hiver seg på akebrett og kjelker. Noen er til og med i gang med å trene til julens skiturer.

I tilfelle det skulle være noen tvil, er alle barna unisone i sin dom: – Vi gleder oss til jul!

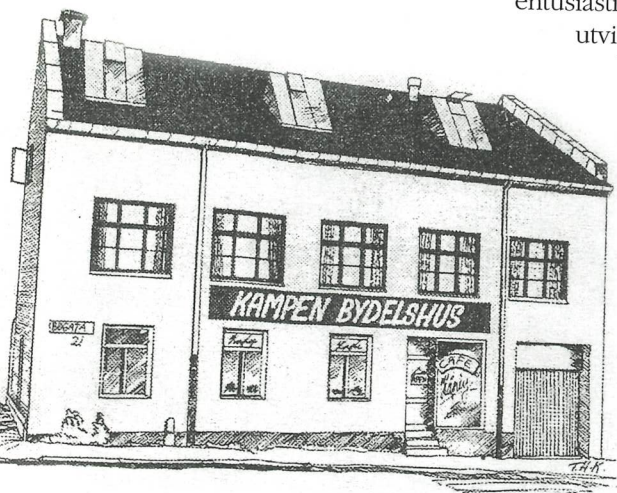
Øverst til høyre:
Fairuz og Roya gleder seg til jul.

Nederst til høyre:
Vi håper på masse snø, sier Paula og Roya

Fra fargereri til Bydelshus

Kampen Bydelshus lever, ikke på grunn av sjebnen, men på tross av den. Brann, økonomiske kriser, kafétrøbbel... men også suksess.

Tekst og foto: Robert Lorange

Det startet tidlig på 1980-tallet. Troen på at det nyttet å få til ting i fellesskap var stor. Mange fant seg ikke i en håpløs byutvikling. På Kampen hadde vi allerede lang erfaring med å begrense rivingshysteriet.

Vi visste at det gikk an å mobilisere mange mennesker bredt og

entusiastisk for å få til en bedre byutvikling. Gjennom Kampen Vel hadde vi oppnådd mye. Nå var tiden moden for et bydelshus til nytte og glede for strøket.

Hvorfor et bydelshus ?

Forestillinger om et bydelshus var kjent fra andre byer i Norge og Europa. Og arbeiderbevegelsens erfaringer med "folkets hus" fra mellomkrigstiden kjente vi til.

Kampenposten tok opp temaet første gang i 1980.

Faktum var at da vi tidlig i 1982 nedsatte en arbeidsgruppe for å få igang et bydelshus på Kampen, hadde vi verken penger eller bygning til formålet. Drømmen var å få til en kafé, møtelokaler, ungdomsklubb, mekkeverksted, leserom, musikk- og teaterverksted, treffsted, dans og kultur, filmklubb, historielag, øvelokaler for band, bridge- og sjakkklubber, eldretreff, debattkvelder, plass til lokale organisasjoner og utstillingslokaler. Vi trodde det meste skulle bli mulig å få til, bare vi arbeidet intenst nok.

Arbeidsgruppa "Bydelshus 1982 på Kampen"

Fra april til desember 1982 klarte denne arbeidsgruppa å få til det umulige:

1. Vi ble trodd av Husbanken som ga oss 1,5 millioner kroner for å kjøpe Bøgata 21.
2. Eieren hadde andre kjøpere som kunne betale mer og som ville rive huset. De valgte likevel å gå videre med oss.
3. En brann i midten av oktober 1982 gjorde oss nedstemte, men klarte ikke å knekke entusiasmen. I referatet fra arbeidsgruppemøtet etter brannen, og med nylig kjennskap til pengesterke konkurrenter om å kjøpe Bøgata 21, var konklusjonen at det "bare er å stå på tross brann og dårlige tider."
4. Miljøverndepartementet ville gi oss midler til utvikling av huset dersom Husbanken trodde på konseptet. Det samme lovet Oslo kommune.
5. Et stort folkemøte 21.10.82 med entusiastisk støtte fra mange beboere, lokalpolitikere og administrasjonen i Oslo kommune ble et gjennombrudd.
6. Og så selve stiftelsesmøtet 1.12.82 i en av de gamle maskinhallene i Bøgata 21; 70 entusiastiske deltakere i alle aldre. Andelslaget Kampen Bydelshus ble stiftet med styre og fra første dag 96 eiere.

Formaliteter i forhold til korrekt registrering og tinglysing ble ordnet hos Byskriveren i Oslo. Penger ble overført til tidligere eier. Huset var vårt.

Dagen etter brannen i 2. etasje og på loftet i bakre bygg mot Niittedalsgata (oktober 1982)

Bøgata 21 – et eventyr

Bydelshuset består av et bygningskompleks bygget i perioden 1890 til 1959 på tilsammen ca. 1100 kvadratmetre. Det er fram til i dag solgt rundt 500 andelsbrev i distriktet. På årsmøtene velges det et styre til å lede andelslaget. Disse holdes i februar eller mars hvert år.

Kampen Bydelshus er ervervet ved tilskudd fra Husbanken, og istandsetting av huset fra en nedslitt fabrikkbygning, til et blomstrende bydelshus skjedde i perioden 1982 – 1989 med tilskudd fra både stat og kommune. Ombyggingsarbeidene har vært svært omfattende. Tilsammen er det investert rundt 6 millioner

Vidar (helt til venstre), Terje (med skyggelue) og Gunnar (til høyre) tar en velfortjent hvil i dugnadsarbeidet vinteren 1983. Er det andre som kjenner seg igjen?

Med stor iver gikk mange sammen for å lage kafé på Kampen. Her er det yrkesskoleelever fra Sogn som får praktisk opplæring.

kroner i tillegg til at det er nedlagt dugnadsarbeid beregnet til rundt 2 millioner kroner.

Investeringskostnadene er frem-skaffet primært ved tilskudd fra Husbanken og fra Oslo kommune. Det har vært innsamlinger og loppemarkeder, i tillegg til at det har vært opptatt investeringslån.

Et prinsipp i utviklingen av bydelshuset har hele tiden vært å kombinere modernisering og istandsetting med drift og aktivitet-

stilbud i mer og mer av huset etter hvert som det ble i orden.

De første årene var driften basert på frivillige og arbeidsledige på tiltak. Så hadde vi tre år med prosjekttilskudd fra tre departementer til daglig leder og ungdomsleder. Kafé Lars ble åpnet forsommeren 1984, samme år vi startet opp Kjempedagene på Kampen. I perioden 1994 -1999 har Miljøbyen Gamle Oslo bidratt med betydelig støtte til både vedlikehold og drift

i bydelshuset. De siste årene har vi fått noe driftsstøtte fra Handlingsprogrammet for Oslo Indre Øst.

20 år har gått

og Kampen Bydelshus har fortsatt sin berettigelse. Det å opprettholde en så viktig miljøarena som dette huset vil ha stor betydning også for dagens og morgendagens Kampenbeboere.

Robert inviterer til prøveåpning av Kampen Bydelshus mai 1983

Yrende liv fra loft til kjeller

I Kampen Bydelshus er det mange rom – og mange aktiviteter. Her presenteres noe av det som skjer på bydelshuset.

*Tekst: Gro Aschim og Camilla Svendsen Skriung
Foto: Gro Aschim*

Sjakklubben Kampen på Brettet
Sjakklubben Kampen på Brettet ble stiftet i september i fjor, og i løpet av det drøye året klubben har vært i drift har mer enn 100 sjakkinteresserte deltatt på et eller flere møter. Folk fra alle

Per Kristian Hansen, og Geir Farner, hhv. styreleder og styremedlem i Sjakklubben Kampen på Brettet, i dyp konsentrasjon over sjakkbrettene.

Det er stor interesse for Kampen Historielags arrangementer

samfunnslag og i alle aldre, møtes hver tirsdag for å spille sjakk i Fliserommet på Bydelshuset. Sjakklubben har også organisert gatesjakk på Kjempedagene.

Kampen Historielag

Kampen historielag ble stiftet i 1986 og er i dag en aktiv forening med rundt 180 medlemmer. Det er stor interesse for lokalhistorie på Kampen, og leder for historielaget, Lone Klem, forteller om mange aktiviteter. Historielaget arrangerer

2 - 3 åpne møter hvert halvår, f.eks. historiske foredrag, picknik i Botanisk Hage, filmaften og turer. Hvert år utgir historielaget Kampenkalenderen, en historisk kalender med ulike temaer fra nærmiljøet.

Kampen Vel

Kampen Vel feiret 30-års-jubileum tidligere i år. Velet ble stiftet i forbindelse med kampen for å bevare den gamle trehusbyggelsen på Kampen på begynnelsen av 1970-tallet. Kampen Vel har i dag ca. 150 enkeltmedlemmer i tillegg til kollektive medlemskap fra borettslag og sameier på Kampen. Dagens leder Einar Berntsen, forteller at Velets viktigste aktiviteter er byggesaker, trafikkspørsmål og fordeling av midler til barne- og ungdomsarbeid samt annet frivillig arbeid i lokalmiljøet.

Kampen Bistro

Fra august i år har "bistroen" satset på en ny, egen musikkprofil. De satser bredt; alt fra country- til elektromusikk. Målet er å få frem nye interessante og usignerte band, fortrinnsvis norske. Konsertene har fri entré, noe som er meget bevisst. Denne byen trenger mindre scener der både nykommerne og etablerte band kan utfolde seg, og hvor man får ivaretatt det intime konsertpreget, mener innehaverne av Kampen Bistro. Bistroen har planer om å arrangere en "konsert-julegave" tredje juledag.

Bistroen har også utstillinger. De ønsker å benytte den veggplassen de har på kunstnere som normalt ikke slipper gjennom på de etablerte galleriene. Colin Eik har fotografier fra England i et urbant formspråk, stilt ut frem til 13. desember. Deretter stilles alle Knut Axelsens "Motorpsycho" t-skjorter (!) ut for skue, fra 14. desember.

Kampenjazz

Egen klubb som leier scene på Kampen Bistro to ganger i måneden. Høy standard på konsertene. To konsert i desember: den 15. i Kampen Kirke med jazzsangerinne Karin Krogh, Tore Johannesen på trompet, Jan Gunnar Hoff på piano og Bjørn Alterhaug på bass. Den 20. spiller "Spunk" med Lene Grenager på chello, Hild Sofie Tafjord på horn, Kristin Andersen på trompet og Maja Ratkje på vokal med mer.

Utleie til musikkgrupper

Oslo Janitsjar leier øvingslokale på bydelshuset. Det samme gjør Bajazz Big Band som ofte opptrer på Kjempedagene. Saksofon Consensus er et annet jazzband som øver på huset. Og saksofonisten Knut Riisnæs er stadig innom.

Barneteatergruppen

De unge skuespillerne får leie gratis, fordi de regnes som en viktig faktor i nærmiljøet. Gruppen jobber frem stykker som så settes opp, til manges glede.

Barnefilmklubben

Starter opp igjen høsten 2003 med filmvisninger og annet gøy!

NY BUTIKK:

”Dyrets beste” for våre beste dyr

I september ble det endelig liv i det avstengte butikklokalet i krysset Sonsgate/Bøgata. Vinduene ble fylt opp med artikler for våre kjæledyr, og den sjeldne vindusdekoren forkynte navnet på Kampens første dyrebutikk: ”DYRETS BESTE.” Startet med pågangsmot, entusiasme og klippefast tro på egen framtid av 28 år unge Ann Hilde Mathisen.

Tekst og foto: Leif Gjerland

– Egentlig er jeg utdannet innen informasjon og samfunnskontakt. Gikk mine år på BI/NMH (Norges Markedshøyskole). Og jobbet deretter med annonser og brosjyrer. Forferdelig småkjedelig og stillesittende i lengden, egentlig.

Kampen nær og kjær

Når en stikker innom dyrebutikken på hjørnet, er det ikke akkurat stillesittende kjedsomhet som slår deg. Ann Hilde kaster seg entusias-tisk og ektefølt inn i råd og problemer rundt ankomne hunders problem. Ja, for dette må da være artigere enn reklamejobbing?

– Javisst, slår Ann Hilde fast. Det var jo derfor jeg starta med dyrebutikk. Først lekte jeg med tanken, og så ble den en plan.

– Og da havna du på Kampen?

– Nei, her bodde jeg. I Kampengata. Nei, jeg registrerte hvor Oslo manglet dyrebutikker, og fant ut at det var på vestkanten jeg burde slå meg ned. Hadde egentlig tenkt til å starte opp der. Men som hundeeier visste jeg selv hvor utrolig mange som har hund her på Kampen. Og da jeg fant lokalet, var jeg i gang. Kort vei til jobben og utrolig mange trivelige folk.

Ann Hilde tar mer gjerne en prat med sine firbente kunder. Her er det storpuddelen "Gaia" som lurer på om forretningen fører tørkede griseører.

Mer enn bare hunder

– Du har hund selv, og mang en hundeeier stikker innom. Men butikken er vel ikke bare for hunder?

– Nei, selvsagt ikke. Og det går faktisk aller mest i katteting. Tror det finnes en utrolig mengde innekatter her oppe. En og annen kommer på besøk, men de er i mindretall. Hundene derimot, kommer støtt, kommer snusende og ser etter om ikke det ligger en liten godbit i en krok.

– Og så har butikken en utrolig mengde leker og artigheter for hunder?

– Ja, jeg brukte meg selv og hunden vår som mal da jeg startet opp innkjøp, men katteting ble bestilt etter råd fra katteeier-venner. Innkjøp til gnagere, derimot, skjedde mest i blinde, og litt etter råd fra selgerne.

Full butikk gir opptur

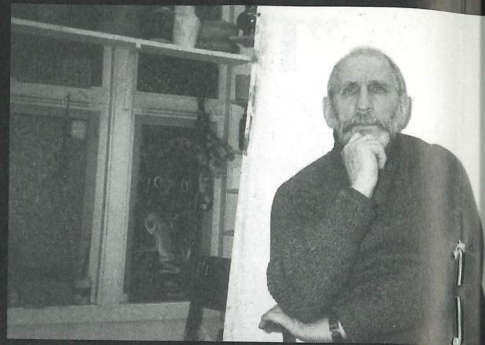
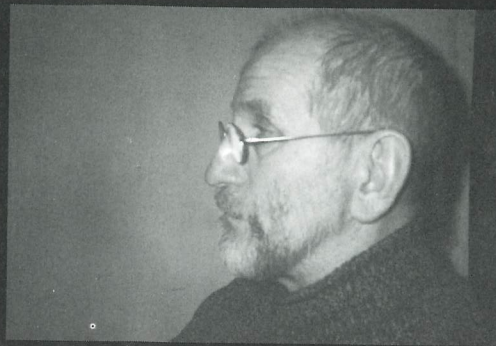
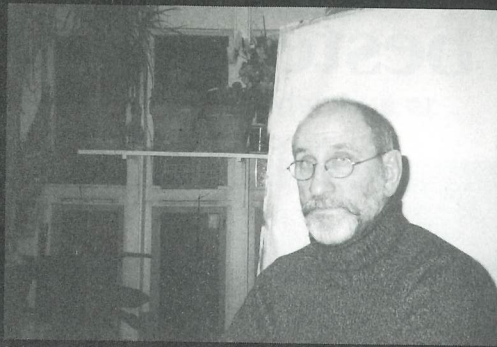
– Men levende dyr...?

– ...har jeg ikke. Ikke har jeg plass og ikke vil jeg binde meg opp mer enn jeg gjør nå i helgene. Jeg håper derimot å komme dithen at jeg kan leie inn lørdagshjelp. Hjemme er vi tur- og hyttemennesker, noe som ikke går helt godt sammen med å drive lørdagsåpen forretning.

– Så kan du vel heller ta lørdagsstengt?

– Å nei, en kan ikke tulle med åpningstida. Og enkelte lørdager har det vært så skikkelig kjørt her at jeg har sittet etter stengetid og ønsket intenst at jeg hadde søndagsåpent. For når en driver for seg selv, er motivasjonen og drivet på topp. Det merker jeg veldig godt!

En lykkelig pessimist

“Jeg skjønner ikke hvorfor ikke alle lever for kunsten - hva mer er det å leve for?”

Tekst og foto:

Camilla Svendsen Skriung

I bakgården til det rosa huset ligger det en mer moderne bygning, der lyset fra de store vinduene strømmer ut i vinternatten. Det er atelieret til den berømte kunstneren Willibald Storn.

Jeg er kommet dit fordi jeg skal portrettere kunstneren og fotografen. Jeg er spent og litt nervøs for møtet. Jeg har sett malerier av Storn, fargerike bilder som virker inspirert av Picasso. Men også andre typer bilder, dramatiske og ironiske. Jeg har sett bilder av han der han utkledd og sterkt sminket, poserer drapert i en kappe som meget bevisst ikke skjuler kjønnnet. Og jeg har hørt om de mange "performance'ene," der han spottet og gjorde opprør mot det kommersielle.

Jeg har fundert på hva man spør en slik mann om for å få frem hvem han er. Og om det er mulig å favne over et så rikt liv på så kort tid. Og aller først går det absolutt ikke bra:

– Hvorfor må du spørre om det. Nei! Jeg er så lei av å få det spørsmålet. Jeg har spurt om hvorfor han kom til Norge fra Østerrike. Og det var et spørsmål Storn har fått før. – Jeg er fremde-

les østerriker, det er greit. Men jeg er norsk sett med den norske kunstverden sine øyne. Og jeg er her nå. Jeg vil ikke være tverr, altså, men jeg har vært her i over førti år og burde være fri fra å måtte svare på det der om og om igjen.

Det VAR et dumt spørsmål, jeg er ganske flau over meg selv. Det er nesten så jeg vil synke ned i ateliergulvet. Nå er jeg i bås med de som spør «Men hvor er du egentlig fra?» til innvandrene.

Jeg drister meg til å fokusere på nåtid og der vi sitter. Og det letner stemningen noe:

– Jeg har bodd på Kampen siden 1971. Først i Brinken og siden her i Ullensakergata. Da vi flyttet hit var det bare et skur der atelieret ligger nå, det var tre utedoer på rad, en kullbinge og lagerplass. Og så var det bare så vidt vi hadde vann – det vi hadde var kaldt. Vi bygde huset på de gamle trestokkene, forteller Storn.

Krav om evig fornyelse og egenreklame

Storns kunstnervirke fremstår som meget allsidig, noe han selv mener at alle kunstnere er, og må være, for å overleve.

– Grafikken kan sørge for en OK inntekt, og gjør det mulig å drive med de andre tingene. Og det er som enhver jobb; jeg går på arbeidet på morgenen og avslutter på kvelden. Det som er fordelene er at jeg ikke har en sjef hengende

over meg og som forlanger at jeg skal levere noe til bestemte tider.

– Men jeg har alltid prosjekter på gang. Om jeg ikke maler eller tar bilder, så jobber jeg med ting i hodet. Det kan være et lite sidespor som viser seg å bli noe stort, en tanke som utvikler seg. Storn smiler. – Det skal også være et produkt som kan selge. Men jeg vil ikke reprodusere meg selv. Det betyr at jeg må fornye meg selv hele tiden. Ganske utfordrende og spennende, sier han.

Storn viser seg å være en utrolig engasjert mann, med en intens tilstedeværelse. Han fremstår ikke som en innesluttet kunstner med null blikk for omverden, men akkurat det motsatte; han er svært opptatt av det som skjer i verden. Og han snakker om det med ektefølt engasjement.

– Det som kanskje er vanskeligst ved å være kunstner i dag er kravet om at du ikke bare skal kunne selge kunstverkene dine og levere noe originalt, du skal også kunne selge deg selv, sier han og sukker. – Se for eksempel på forfatter Åsne Sejerstad, hun er god på det. Og de fleste unge kunstnere som er fremme i media har skjønt akkurat det med å selge seg selv.

Nybrottsarbeid

– Kunsten din og livet ditt virker fullt av kontraster, sier jeg. – Synes du den karakteristikken passer?

– Nja, jeg var en del av raddis-
miljøet i Oslo. Og det er en stor
forskjell mellom da og nå. Jeg
føler at jeg var litt for tidlig ute
med tingene mine. Jeg jobbet med
politiske installasjoner på 60-tallet,
og da var det noe nytt. I dag er
det en enorm spredning i hva du
har lov til. Men da jeg kom
drassende med søppelet mitt og
plasserte det i noe jeg kalte et
kunstverk, møtte jeg stor motgang
på den tida. Nå orker jeg ikke
akkurat det der. Jeg gjør andre
ting. Men jeg må innrømme at det
er litt trist at ungdom i dag bare
kan forsyne seg av det som jeg var
med på å legge grunnlag for.
Høres det surt ut, lurer han og ler
litt av seg selv.

Det er mulig å forstå hva han
mener. For dagens unge, eller
eldre for den sakens skyld, er nok
ikke bevisste hva nybrottskunst-
nere som Storn, og «kompisene»
Kjartan Slettemark og Per Kleiva
har betydd for kunsten i Norge.
De har utfordret og snudd på ting
i en menneskealder. Ganske sunt
for et lands kunstnermiljø og
bevissthet.

– Jeg skjønner ikke hvorfor ikke
alle mennesker lever for kunsten.
Hva mer er det å leve for? spør
Storn. – Men fremdeles stiller ikke
folk opp i lange køer for å
oppleve kunst. Men for å dra til
Sverige og handle pølse og øl, er
de villige til å stå i lange bilkøer,
sier han og rynker sint på pannen.

Vanvittig og hjerteskjærende verden
På veggene i atelieret blant
malerier og fotografier henger det

avisklipp, blant annet fra tiden
etter 11. september «Her dør
Annes mann» står det. Bildet er av
en mann som hopper ut fra den
berømte bygningen.

– Det skjer så mye grusomt i
verden. Ta Israel for eksempel.
Det er helt vanvittig. Hvis jeg
hadde bodd der, hadde jeg vært
terrorist. Det tror jeg. Men «terror-
ist», det burde ikke hete det. De
som jobbet mot den tyske invasjo-
nen av Norge, ble ikke kalt terror-
ister. De var helter for oss. Vi for-
falsker historien og verdensbildet
slik at det passer vårt eget bilde.
Og så er vi tilfredse med oss selv,
Storn er veldig ivrig nå. – Det
skjærer meg i hjertet når jeg ser
krigsmaskinene skapt for å øde-
legge, som meier ned hus for hus.
Og når jeg ser Bondevik som er
med på å regissere det hele.

– Du tar klare standpunkt som
kunstner også, gjør du ikke?

– Ja, det er så mange kunstnere
som ikke tør det. De skal være
nøytrale, skal bygge på de evige
verdier og lage noe vakkert. Men
det er ikke så enkelt. Du skal
undre deg og være med i det som
skjer. Selvsagt skal tilskueren være
med på å forme kunsten, men det
kan da også kunstneren selv få lov
til.

Begeistret livskunstner

Det ble mye alvorlig prat og Storn
vil heller vise meg mørkerommet
der alle fotografiene hans står, i en
mengde permer i hyller på veg-
gen. Og her kommer det frem at
han har vært sjømann og reist
jorda rundt. Og tatt bilder. – Jeg
tok bare fire filmer på hele reisen
Det var litt dumt, men de jeg har
tatt, er jeg fornøyd med. Og det
burde han være. Det er vakre
bilder som viser at Storn allerede
da hadde Blikket. Svart/hvite
bilder tatt med sans og respekt for
folk og natur. En jente med et lurt
smil på Fiji, en tankefull torg-
handler i Vietnam, en trelund
med geiter på Kapp Verde...

Men Storn vil vise meg mer –
han blar i permer og peker ivrig
på bilder av seg selv som
poserende klovnekonge i utallige
varianter, av venner og familie, av

stilleben, av natur, av dyr, av
....livet egentlig. Variasjonen er stor
og det er voldsomt med så mange
inntrykk og så stort spekter.

– Jeg synes livet er stort og har
nærmest en religiøs innstilling til
det. Det er så mye vakkert og flott.
Og det er det jeg vil vise. Jeg vil
favne det, selv om det egentlig er
helt uforståelig.

Han drar meg videre til «lager-
rommet» som han kaller det. Og
her er alle maleriene og grafikken
Mange tusen bilder! I ruller, sta-
blet mot veggene eller i flate store
skuffer. Og det er like variert som
fotografiene. Storn løper rundt og
drar frem bilde etter bilde.

– Se her, sier han. – Og her!
Han viser meg det siste bildet, det
han holder på med nå. Det er
ganske rått og ironiserer over ver-
den. Med masse sterke farger og
direkte billedspråk.

– Har du noen prosjekter på
gang nå, lurer jeg.

– Jeg skal stille ut fotografier på
Galleri F15 i mars neste år og ha
andre utstillinger også, det vet jeg.
Men som sagt så jobber jeg jo
bestandig på noe uansett. Det er
viktig for meg.

Dobbelhet

Jeg synes Storn har en litt dobbel
innstilling til livet; han ser og tar
inn over seg all verdens elendighet
– samtidig er han så begeistret og
glad for livet og alt det vakre, rare,
groteske og voldsomme det
bringer med seg. Kan det stemme
– er han slik, undres jeg

– Ja, jeg er pessimist, men
jeg ser også alt det vakre i verden.
Livet er jo forgjengelig, men jeg
gleder meg til den tiden som kom-
mer nå. Jeg er jo snart pensjonist,
seksstiseks år, men blir nok aldri en
vanlig pensjonist. Jeg henger med.
Og jeg kan nå si at jeg er en
lykkelig mann. Jeg ser frem til å
være masse sammen med min
kjære, barna og barnebarna, han
ser glad ut.

– En optimist vil så lett bli
skuffet og slått, vet du. Mens en
pessimist har de beste forutset-
ninger for å gi noe, sier Storn lurt
og blunker.

Nytt liv i gammelt verksted

De fleste som har passert området Brinken/Kjøberggata i den senere tid, har vel lagt merke til at gamle Kampen Mekaniske Verksted har fått en ansiktsløftning. De mest synlige endringene utvendig er takløftet mot Kjøberggata, de spisse karnappene mot Brinken og det runde tårnet. De største forandringene er imidlertid inne i verkstedhallen der det er blitt leiligheter.

Morsomme karnapper har endret fasaden til Kampen Mekaniske Verksted.

Tekst og foto: Gro Aschim

Som forbigående har kunnet observere, er flere av leilighetene allerede bebodd. – De fleste leilighetene i dette byggetrinn er ferdige, og vi leier ut fortløpende, forteller Goldi Singh, daglig leder i Leatherman AS som eier Kampen Mek. Verksted. – Vi satser på en eksklusiv standard, og utleieprisene ligger fra 6000 til nærmere 11.000 kroner pr. leilighet. De fineste leilighetene får både morgen- og kveldssol. Vi synes arkitekten, Fredrik Torp fra Telje-Torp-Aasen Arkitektkontor AS, har laget noen artige løsninger. Dette er leiligheter med spennende planløsninger, og de som har flyttet inn synes det er flott å bo her.

– Totalt blir det bygget ca. femti leiligheter, forteller Singh. – I det runde tårnet blir det seks leiligheter, og i direktørboligen, som

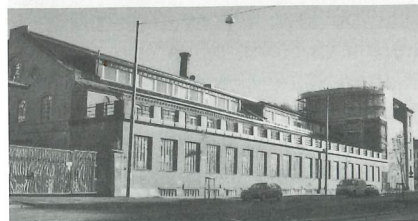
sto ferdig for snart to år siden, er det ni mindre leiligheter.

– *Blir det mange små leiligheter her?*

– De fleste leilighetene, faktisk rundt 40 prosent av dem, er på 70 til 80 kvadratmeter. Leilighetene er fra ca. 40 til 100 kvadratmeter, så det blir en viss variasjon med både to-, tre- og fire-roms leiligheter. Det blir næringslokaler i 1. etasje, men i resten av bygget er det leiligheter, fortsetter Singh. Vi regner med at alle leilighetene er ferdigstilt i løpet av februar, mens næringslokalene blir ferdige i april 2003.

– Deretter planlegger vi å starte rehabiliteringen av verkstedhall nummer to. Dette blir et nesten tilsvarende prosjekt som den første verkstedhallen, med næringslokaler og muligens parkering i den nederste etasjen, mens resten at bygget blir gjort om til leiligheter.

Kampen Mekaniske Verksted ble grunnlagt som L. Engebretsens Mekaniske Verksted i 1865, og endret navn til Kampen Mekaniske Verksted i 1905. Den eldste bygningen er fra 1840. De første årene ble det produsert deler til steinknuser- og sildeoljelegging, samt jernstøpegods. Kampen Mekaniske Verksted ble nedlagt i 1973. På 1970- og 1980-tallet ble den søndre verkstedhallen brukt som platestudio, først av Arne Bendiksen, og senere av Arve Sigvaldsen, som drev lydstudioet "The Whale". I 1988 ble denne verkstedhallen okkupert av ungdom som ville bruke stedet til kulturhus. Det ble holdt en rekke konserter her i denne perioden. Fattighuset har sitt utspring i miljøet rundt Kampen Mekaniske Verksted, og Miljøbyen Gamle Oslo fremmet en rekke planer om bruk av verkstedhallen (f.eks. bibliotek, kulturhus, kino m.m.). Siden midten av 1990-tallet har bygget ligget brakk. Det har vært drevet næringsvirksomhet i den nordre verkstedhallen helt frem til i dag. Nå er det Aronsen Mekaniske Verksted (balkongprodusent, m.m.) som holder til i denne hallen.

Byantikvaren

Goldi Singh forteller om et tett samarbeid med Byantikvaren selv om bygningene ikke står på Byantikvarens gule liste. – Hele verkstedhallen og direktørboligen er bevart, sier Singh. – Det var i utgangspunktet ikke noe krav fra Byantikvaren at bygningene ble bevart i sin helhet, men de er glade for at vi klarte å bevare så mye av det opprinnelige.

Celebert besøk på Galleri Kampen

Islands tidligere president, Vigdis Finnbogadóttir, gjestet Galleri Kampen i anledning åpningen av utstillingen til billedhoggeren Erlingur Jónsson, 2. november i år.

Tekst og foto: Gro Aschim

Erlingur Jónsson er æreskunstner hjemme på Island selv om han har bodd i Norge de siste 20 årene. Han har hatt flere utsmykkingsoppdrag i Norge og på Island, og utstillingen på Galleri Kampen var en stor begivenhet som en av hans sjeldne separatutstillinger. For nordmenn flest er nok Spellemannsprisen Jónssons meste kjente kunstverk, men spennvidden i hans arbeider er stort.

Vigdis Finnbogadóttir, uttalte i sin åpningstale at det var en stor glede for henne å åpne utstillingen til sin gamle venn, Erlingur Jónsson, og at hun hadde vært en beundrer av Jónssons kunst gjennom mange år.

Interessen for utstillingen var

Vigdis Finnbogadóttir er en stor beundrer av Erlingur Jónssons skulpturer.

meget stor, og sjelden har det vært slik trengsel på Galleri Kampen som på denne åpningsdagen. Flere kjentfolk var interesserte publikummere. Blant annet ble Jan Otto Johansen, Lars Roar Langslet, og Sven Nordin observert.

Separatutstillingen ble avsluttet 24. november, men de av dere som ennå ikke har sett Jónssons skulpturer, har fortsatt muligheten.

Erlingur Jónsson er en av flere kunstnere som stiller ut arbeider i den årlige juleutstillingen på Galleri Kampen som åpnet 30. november. Frem til 22. desember vises akvareller, tegninger, malerier, skulpturer og grafikk av ulike kunstnere tilknyttet galleriet. Dette er en spennende og variert utstilling, som er vel verdt et besøk.

**Har du litt tid til overs? Trenger du hjelp, eller ønsker du å hjelpe noen?
Har du en spesiell interesse eller kunnskap du vil dele med andre?
Da kan frivilligsentralen være behjelpelig med å organisere
grupper eller kurs.**

Ta kontakt Kampen Frivilligsentral mandag til fredag 10-16.

Kampen Frivilligsentral er et møtested som formidler kontakt mellom mennesker i nærmiljøet. Ved frivilligsentralen kan du få hjelp, og du kan gi hjelp, eller gjøre begge deler. Kampen Frivilligsentral er din til å komme med ideer, og til å bruke tid på ulike frivillige oppgaver og aktiviteter. Er dette noe for deg, ta kontakt:

KAMPEN FRIVILLIGSENTRAL

Hedmarksgt. 23, 0658 Oslo
Tlf. 22 68 69 17 • Mobil 901 383 52
E-post: t.lange@online.no • www.frivillig-oslo.no

Kampens årringer

Tekst og foto: Leif Gjerland

Fra engang å være en steil, ufruktbar og ubebodd haug ovenfor middelalder-Oslos rettersted (Galgeberg) og veien vestover (Brinken), har Kampen utviklet seg til et vel ansett boligområde. Utbyggingen har i hovedsak gått i seks rykk og napp fra 1800-tallets nybyggertid til dagens ferdig utbygde Kampen.

1840: Teglverksarbeiderne bygger

I 1843 starter Jordal Teglverk sin virksomhet inntil den nå nedgravede Hovinbekken, som en gang rant i bunnen av Jordalen. Teglverket brukte den leira som finnes langs elve- og bekkefår, og etterlot seg store groper. Jordal Amfi ble senere bygget i den nedlagte teglverksgrope.

Teglverksarbeiderne bygget naturlig nok hus nær arbeidsplassen, og de små selvbygde trehusene ble den første bosettingen på Kampen.

Disse små trehusene var første generasjons Kampenhus. Vi finner dem først og fremst ned mot Jordal Amfi, altså liggende så nær inntil det fordums Jordal Teglverk som mulig. Normannsgatas fargerike bebyggelse er f.eks. typisk for denne utbyggingen.

1870: Spekulantene bygger

Da det ble bestemt at Christiania skulle foreta en byutvidelse i 1878, ble det fart i boligbyggingen på Kampen. Da Christianias innbyggertall hadde eksplodert etter 1850, var boligbehovet skrikende, og det var nå lønnsomt å bygge på Kampen. I Christiania måtte man bygge i fordyrende mur. Derfor ble det hauset fram en storstilt bygging av rimelige treblokker som skulle stå ferdig når Kampen ble en del av Christiania. Denne bygging var stereotyp; nå kom det store 3-etasjers "blokker", bygget av spekulanter som skulle leie ut leiligheter når Kampen var innlemmet i Christiania. Disse husene sees tydeligst nederst i Norderhovgata, der Familieklubben borettslag er et meget godt eksempel.

1880: Christiania bygger

Etter at Kampen var blitt innlemmet i Christiania i 1878, ble det fart i den organiserte byutviklingen. Ganske raskt fikk Kampen offentlige bybygg, som kirke (1882), skole (1888) og park (1885). Etter en brann i 1879 fikk Kampen sin første reguleringsplan, bl.a. skulle Nannestadgata anlegges som utsiktsgate fra kirken og ned mot Akershus festning. Mange gamle gater måtte dessuten navnes om for å unngå navnelikhet med andre gater i Christiania.

Også Kampen fikk sin del av de typiske 1800-talls murgårdene vi bl.a. kjenner fra Grünerløkka. Mange av de nye gårdene ble liggende innimellom de trehusene som allerede var bygget, slik at Kampen allerede på slutten av 1800-tallet begynte å få sin blandingsarkitektur. "Kampen slott" ved Kampen park er en slik typisk 1800-talls murgård, lik det vi finner mange av på f.eks. Grünerløkka og Frogner.

1930: Boligselskapet bygger

Et stort krakk i Christiania i 1899 førte til 15 års tørke i bolig- og byutvikling. Og da mellomkrigstidens boligbehov trengte seg fram, var tiden inne for funksjonalisme, kjennetegnet av de enkle, rette flater og den nøkterne stil. Mye av bebyggelsen, bl.a. langs Sons gate, er slik "mellomkrigsfunkis", og slett ikke av den verste sorten. I Galgebergdelen av Brinken kom det tilsvarende gårder i tegl.

Men den mest typiske Kampenutbyggingen på denne tiden kom da Kristiania stålverk vek plassen for boliger. Den store sletta mellom skolen og parken ble lagt ut til en omfattende boligbygging, gjennomført av Kampen byggeselskap. Vi får store kvarterer med upusset teglstein, og ute får datidens idealer om "lys og luft" rundt gårdene råde: Det er store gårdsrom, og en stor og åpen sentralplass.

1960: Ingeniørene bygger

Oslo bestemte seg i mellomkrigstiden for å bli kvitt de små trehusområdene på Vålerenga, Enerhaugen og Rodeløkka. Og Kampen. De ble vedtatt revet og fornyet. Dette førte selvsagt til et kraftig forfall i områder ingen lenger ville investere i!

På 1960-tallet ble betong viktigste byggemateriale, og kun ingeniørkunsten satte grenser for hva som kunne bygges, også på Kampen: Høyhus i Hølandgata 1 og betongblokker i Bøgata og Norderhovgata. Interessant er det også å legge merke til at det klargjøres for en adskillig bredere Norderhovgata ved at nybygget skyves bakover.

I dag er det lett å se at dette er byggestil som ikke passer inn, men da det ble bygget, representerte det framtida og sannheten; det gamle Kampen skulle jo bare rives...!

Vår tid: Bevaring og utkantbygging

I 1977 ble bystyrets saneringsvedtak omgjort samtidig som også eneboliger fikk Husbanktilskudd til rehabilitering. Årtiene som fulgte gav oss dagens velholdte småhushistorie med tilhørende status.

På 1990-tallet vokste byinteressen ytterligere; Oslofolk ville gjerne bo sentralt. Følgelig begynte utbyggerne å kaste sine øyne på ubenyttede muligheter, og Kampen fikk nye hus i ytterkantene. På Vålerengasida kom Kampen Hageby og Jordal Terrasse, mens det kom blokker inntil fjellveggen langs Brinken. Og i Normannsgata og øverst i Norderhovgata kom nye blokker som tilpasset seg omgivelsene.

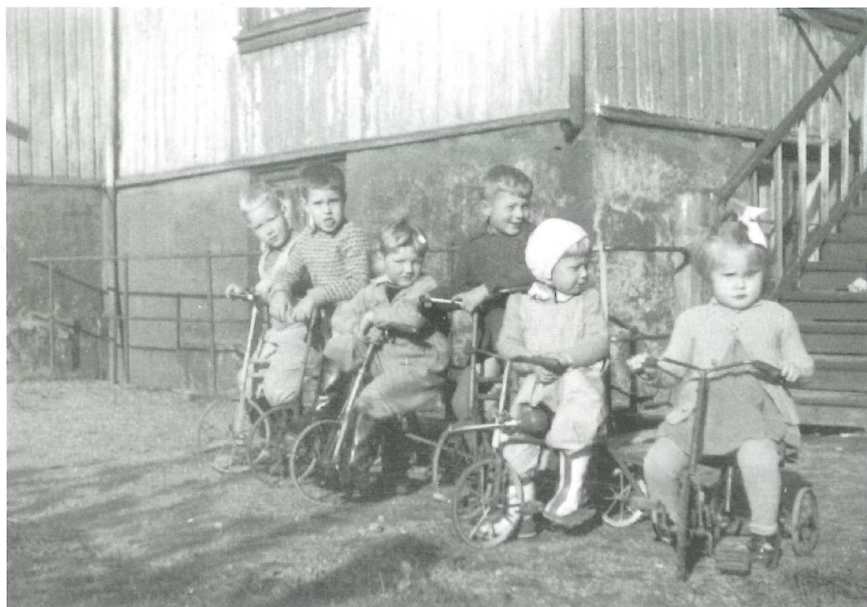
Her i utkanten slutter foreløpig Kampens utbyggingshistorie. Men vil utbyggingspresset smitte over på Kampen når Ensøyen blir bygget ut? Hvem vet – vi får følge med.

Svar på "Hvor på Kampen":
 1. Nannestadgt. 7
 2. Kampengata 21
 3. Brinken 27
 4. Norderhovgt. 30
 5. Kampen Verksted i Kjøbergt. 29

Barndom i Normannsgata

Det var gamle fru Kristoffersen som eide gården i Normannsgata 19 da vi bodde der. Den som senere ble atelier for Jarl Goli. Tidligere hadde trappa et par merkelige hjul på hver side, og bildet av huset ble i 1980-åra brukt som julekort fra Oslo kommune.

Sykkelgjengen i Normannsgata fra ca. 1950. Fra venstre: Svein Hetting, Bjørn Finstad, Rune Marentz, Arild Hammer, ukjent jente og Anne Finstad. Bildet er utlånt av Anne Finstad.

Av Bjørg Jobansen

Den gangen jeg bodde der, hadde bakgården utedo. Det bodde mennesker over alt – i små enkeltrom og i leiligheter. Far og mor bodde på et rom og kjøkken før de fikk en leilighet med to rom i det samme huset. Tante Ruth og onkel Ole leide et stort rom. Jeg husker huset som et hyggelig sted med snille mennesker. Det var rotter i kjelleren som mannfolka alltid jaktet på. Svære beist.

Tante Hjørdis' melkebutikk

Tante Hjørdis hadde melkebutikk nesten tvers over gata. Den hadde hun i bortimot 50 år før hun la inn årene. Der var det alltid mye godt å få. Det gikk ikke en melkedråpe til spille i den butikken. Av det som ble til overs lagde hun pultost, prim og vafler som hun solgte. Det var mange som krita der gjennom åra. Selv da hun sluttet var det noen som aldri hadde betalt henne det de skyldte.

Tante Hjørdis var barnløs, men hun betød enormt mye for familien gjennom åra. Hun var den første av en søskenflokk på fem som etablerte seg i byen. Hun

giftet seg med en snill mann og tok i hus alle slektninger etter hvert som de kom fra landsbygda og slo seg ned i byen. Særlig i de harde 30-åra var det rene hotellet hos henne. Det lå alltid en slektning på et lite kammers hun hadde i leiligheten bak butikken.

Spennende gate

I Otto Olsen Røkeri var det liv dag og natt, og det duftet røkt over hele gata til tider. Like rundt hjørnet – der det også var butikk – var det kransebinderi. Det lå alltid granbar og kongler utenfor. Det var en melkebutikk tvers overfor oss pluss en manufakturforretning. Og noen gårder lenger opp i gata lå verkstedet hvor det var liv fra tidlig om morran. Jeg husker hvordan småjentene satt på ei trapp og bytta frotte-kluter.

Normannsgata er jo lang da. Og jeg syntes det var langt å gå opp til Holm ved kirken for å handle. Men det gjorde vi. Det var også en lidderlig hyggelig butikk. Hvorfor var butikker så hyggelige å komme inn i før?

Arbeidsledighet og alkoholisme

Da jeg ble født, var far arbeidsløs nesten et helt år. Mor fikk jobb på ei systue og beholdt jobben der. Det var far som passet meg det første året, og jeg forble pappajente. Jeg fikk en bror 14 måneder senere. Mor og far ordnet seg med barnepike, og begge jobbet. En gang vurderte de å gå på fattigkassa, men det var så mye dikke-darer at de ga opp. De hanglet seg gjennom med hjelp av familien.

"Månen" bodde like ved. Han var alkoholiker i siste stadium. Vi var høflige mot alkoholikere på Kampen. Vi kjente jo alle. "Månen" døde ung.

Stolt av Normannsgata

Så flytta vi. Til moderne leilighet i Norderhovgata. Det første far gjorde var å rive ned all tapet og male leiligheten av frykt for at vi skulle få veggelus.

Det ble enda lengre å gå ned til Normannsgata til tante for små bein. For den vendte vi alltid tilbake så lenge hun bodde der (til 1993). Og nå er gata så fin, så fin igjen. Koselig å vise'n frem.

SELSKAPSMAT - CATERING

Måltidet er en viktig del av alle sammenkomster
- du kan være trygg når maten kommer fra . . .

Gunnar Ruud

SNITTER - KOLDBORD - GRYTERETTER - MIDDAGER

Norderhovsgt. 7 - 0654 Oslo

... og smaken, den slår ingen !

Ring **22 19 59 80** og vi
sender deg vår innholdsrike brosjyre.

HEI KAMPENBEBOER!! NY ELLER «GAMMEL»

Har du lyst til å være med på å bestemme hva Kampen Vel skal arbeide med for å gjøre Kampen til et attraktivt sted for oss alle? Har du nettopp flyttet hit? Da ser du kanskje noe vi andre ikke har oppdaget som vi burde forandre på. Vi som har bodd her en stund ser ikke alltid så klart; som kjent ser man ikke skogen for bare trær.

Meld deg inn i **Kampen Vel**, si ifra om du vil gjøre noe aktivt. Vi trenger nettopp deg!

Ja, jeg vil melde meg inn i **Kampen Vel**, Bøgata 21, 0655 Oslo

Navn .....

Adresse .....

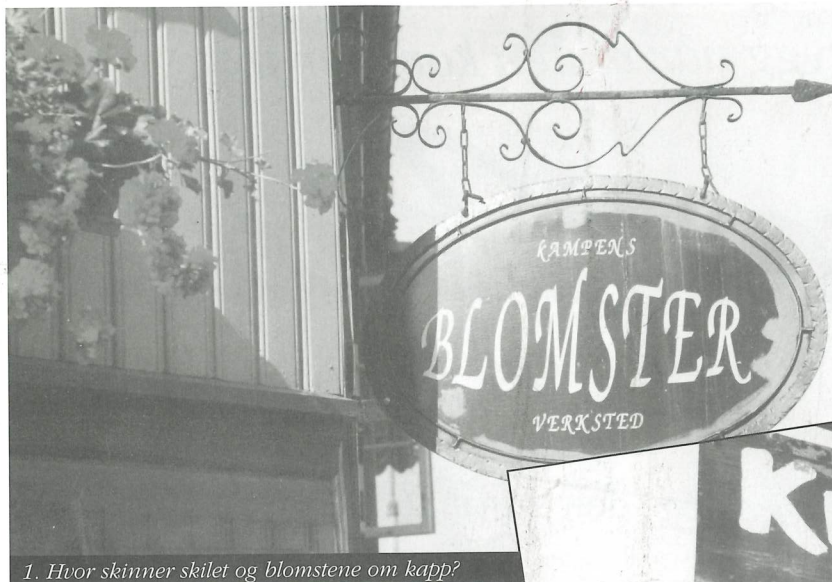
Telefon .....

Batteriene er fulle, så jeg blir gjerne med aktivt når det trengs.

Skriv tydelig!

Høyt henger de...

1. Hvor skinner skilet og blomstene om kapp?

Reklameskilt skal egentlig bare påkalle oppmerksomhet og reklamere. Og tydeligst ser vi de skiltene som henger fritt, og derved møter oss på vår vei rundt om på Kampen. Men hvor på Kampen henger de?

2. Hvor har de keramiske gleder gjemt seg?

3. Hvilket bus er tilholdsstedet for fristende helsetilbud?

4. Hva er adressen der dette holder til?

Er du besøkende eller lommekjent?

Test deg selv før du leter fram svarene et annet sted i Kampenposten. Gi deg selv et poeng for hvert sted du vet hvor er, og bedøm deg selv etter følgende skala:

- 0 riktige – På besøk?
- 1 riktige – Nyinnflytter
- 2 riktige – Husvarm
- 3 riktige – Kjentmann
- 4 riktige – Meget godt kjent
- 5 riktige – Kampenguide

(Svarene står på en annen side)

5. Hvor hang dette skiltet inntil i bost?